

Óbudai Egyetem Jánossy Ferenc Szakkollégium,
Jánossy Ferenc Emlékkonferencia
2012. március 9. Budapest

Varga Miklós Európája, C. Santana Európája: hát a miénk?

Kolláth György

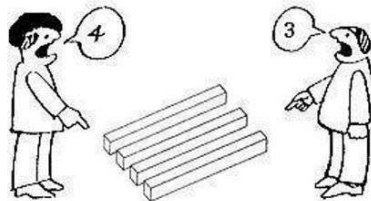
az előadás már e honlapon: www.kollath.com

Jurátus módra

Utolsó délelőtti előadóként ügyelnem kell az illemre és az időre. 2 arany szabály van: 1) állj fel, hogy lássanak, beszélj hangosan, hogy értsenek, fejezd be időben, hogy elviseljenek. 2) Előadásnál az első 5 perc a szemeké: az összerázódásé, utána bő negyedóra az értő füleké, majd minden további idő a falaké.

Mondókám 4 hete készen van, már a zsenyéje is fenn volt a honlapon. Rengeteg hozzászólást, észrevételt, kiegészítésre szóló ajánlást kaptam. Jött minősítés is: az arcpirítóan elismerőtől odáig, hogy nem vagyok közjogász. Hallgatók is zsúrizták: módosult, ez lett a végső változata. Közéleg március 15-e, annak a forradalomnak az ünnepe, amelyben jurátusok jelentős szerepet játszottak. Jómagam két módon ünnepelnék: 15-én a saját rádióműsoromban velem, Önöknek egy nagyszerű, reneszánsz ember: Katona Tamás történész tekinti át '48 idusát. Ezen kívül, az akkori ifjú jurátusok szellemében, az ő őszinteségüket követve, maszatalás nélkül adom elő mondókámat.

Atipikus a teljes szöveg kivetítése. Így nem kell jeltolmács, úgyis nekem erre Bruce Lee-t ajánlották, aki sajna meghalt, nem ebbe halt bele. 15 slide kerül a vászonra, felolvasás nem lesz. Lézer-jelzővel pár kulcsmondatot megjelenítek, kiemelek, rövid kommentárral látok el: ez fér bele az időbe. Egyedül vagyok jogász előadó itt. Szabadkozás nélkül jelzem: nem politológust fognak hallani, és nem is laza filozófus blablát. Szakmám nem statisztikai szintű egzakt világ, de nem is hasbeszélők paradicsoma. Magam is ügyvédkedem, idézek egy kollégát: én, öregem még a Pokolban is írnék egy fellebbezést magamnak. Ő igen, én nem. Jogi kiállításom határozott és kemény. Mégsem gondolom, hogy csak nekem lehet igazam. Legalább 2 arca mindig van, lesz itthon is a valóságnak, az igazságnak. Ez a plurális demokrácia alfája és ómegája. Szemléltetem. Jog és valóság? Nézzék csak a képet! Kinek van igaza?

Elvem Voltaire-i: nem értek egyet sok mindennel, de ha rajtam áll, ragaszkodom ahhoz, hogy az ellenvéleményt is elmondhassák.

Merre van Nyugat?

Hölgyeim és Uraim! Kedves idősb. Tanerők és Ifjú Hallgatók! Köszöntöm Önöket, köszönöm a meghívást. Ehelyütt ismeretlenként a saját óráink megszokott módszerét követem. Derűs szellemi ámokfutás következik, kemény érvekkel, kevés agy mosással, sok bizarr szemléltetéssel. Az Y generáció X aktáit nyitogatjuk. Az Y-korosztálytól idézek. Énekléssel tarkított tüntetés felirata volt: *Mi vagyunk az első szabadon született nemzedék. Nem akarunk az utolsó lenni!*

Apropó: ének! Ha úgy értenék az informatikához, mint ahogy azt itt művelik, dalos szemléltetéssel indíthatnék. Varga Miklós dala szöveges – vén Európáról, büszke nőről szaval dalban a művész - , Santanáé instrumentális. E kettőt összegyúrni éppúgy kizárt, mint az, hogy Magyarország az Unió éltanulója és/vagy bűnbakja legyen. Se hal, se hús, ami van. Dürrenmatt: a humor az egyetlen műfaj, amit korunk közönsége elbír és megérdemel. Az öncélú szórakoztatás nem cél, de van, amit ironikusan lehet jól kifejezni. Íme! *A miniszterelnök repül, unalmas az út, sehol egy iránytű: kísézője alákérdez, Főnök, merre van Nyugat? –Most éppen errefelé!- mutat oktatólag a szívére az M.E. Kancellári típusú rendszerben ab ovo van címzett. Neki adresszálták: kiért-miért tántorognak ki Önök önként a nyugati demokráciák köréből?*

Retro-spektív zanzák

Rólunk-nekünk szóló tréfákat, minősítéseket, kommentárokat szemlézek. Mottó: senki nem tudja jól a saját tenyerébe ülve megmérni önmagát. Lássunk néhány retro-spektív zanzát, humoros bemondást a magyar imidzsről, külhoni képünkről:

EU-székházbeli vicc: - Hello, where are you from?- Budapest.- Bukarest?- No, Budapest, Lánchíd, Duna, Pest-Buda, Teller, Puskás... - Yes, Budapest, Orban, Fides! - No, Bukarest...
Csúcpszint-kérdés: a protekcionista üzletláncokban kapható kisdoktori is? Ha veszel 15 deka erős túrót meg két zsemlet, bónuszként jár mellé doktori dolgozat is? Hungary (H) olyan autó, mely 180-nal rohan a sztrádán, de az utat csak a visszapillantó tükörből nézi?! A H amúgy a kórház jele. Bécs: ***A magyarok vagy lakodalmat ülnek vagy temetnek. Örömóda vagy Székely-himnusz?***

Honi mantra: Magyarországon (azért) nem korlátozzák a sajtószabadságot, mivel bárki írhat e korlátozásáról. Létezik tehát, de felvethető?! Összefér az EU lényegével? Az uniós alapértékeket az alapszerződés 2. cikke sorolja fel. ***Az unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok - ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait - tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.*** Melyik a kakukktojás minálunk, miért és meddig? Veszi itthon bárki ezeket komolyan, szóról-szóra!?

A kormány kitart, az EU betart(at)

2011.12.30: A miniszterelnök szerint a magyar jogalkotásba senki sem szólhat bele. Konzekvencia, itthon bármi megeshet: lásd pl. a baleseti adó kivetését egyszerre tágan és szűken. A kijelentés masszív tévedés. Folyik 3 kötelezettség-szegési eljárás, górcső alatt 8 honi, zömmel sarkalatos törvény, zúdul a (kül)honi kritika az Alaptörvény egészére+főbb tételeire. Uniós szankció következhet, már **nem fogják beérni de jure-de facto bújócskával.**

Magyar úzus: *menekülést színlelünk, közben hátrafelé nyilazunk.* Ez a kreativitás szpáhi módszerű, a piacgazdaság magántulajdoni rendszerét nem tisztelő jogszabályokban is testet ölt. Szemléltessük! Megnyeri egy ember az év ügynökversenyét. Módszere: *egy parasztnak, akinek volt egy tehene, eladott egy fejőgépet részletre, ám az első részlet fejében elvitte a tehenet. Úgy adnak, hogy elvesznek.*

Folytassuk történeti aspektusból, félkomolyan! Magyarország ország-imázsa, attitűdje évtizedeket összemérve külhoni metszetben. 25 éve Európában úgy látták: a magyarok azt mondják, amit gondolnak, és úgy értik, ahogy mondják. 2010-12-őt viszont ***egy óvodai vicc szemlélteti. Kiszól a kertbe a dadus: -Viktorka, ne húzd a macska farkát! Süvít a válasz: -Én csak fogom, ő húzza!***

Megjegyzés: kétértelműség, önfelmentő kimagyarázás, minden rosszat, bajt, stiklit visszaverő szándék és vicc-szintű, másodszándékú fellépés és „kommunikáció” jellemzi közállapotainkat. Ez rendre ok és egyben okozat. Intés: mert találsz egy bokszkesztyűt, még nem hívhatod ki Erdei Zsoltot! Krédó a nemzetközi erőterben a szabad, fair választás esélye: igen vagy nem. A 4 választási alapelv (általános, egyenlő, közvetlen, titkos) szavatolható-e, továbbá mit+miként akarunk a határokon túlra? Sprőd humor: ***nem akarnak véletlenül választójogot adni a reptéri tranzitutasoknak, az ausztrál légikisasszonyoknak is?! És egyáltalán, hogyan fogják megoldani: névjegyzéktől dupla-szimpla voksig?***

Győzni, kormányozni képtelenek

Brüsszeli megfigyelés, Magyarország: az egyik győzni, a másik kormányozni képtelen. Időnként cserélnek, de az axióma marad. Uralni és igazgatni nem ugyanaz. A nem lehetséges, a most még esélytelen nem szinonimája a nem szabadnak. Nem minden dolog tisztességes, amit szabad megtenni. ***Abszurd vége lesz a kuruckodásnak, ha a természet, a gazdaság, a fizika, a társadalom törvénye(szerűsége)it a jog normája voluntarista módon legyőzni szeretné.***

Magyarország 212-ben: Orbán vigyáz a demokráciára, Kövér a parlamentarizmusra, Schmitt az anyanyelvre, Pintér a törvényességre, Balsai az alkotmányosságra, Polt az alapjogokra, Sziijártó a politikai-társadalmi igazságokra, Szalay a média-szabadságra, Matolcsy a pénzre, Selmeczi a nyugdíjra, a kecske a káposztára. Mi baj lehetne? Strasbourgi дума: *a magyarok karikás ostorral csinálnak, váltanak alkotmányt, főméltóságot. Megbocsátás helyén elbocsátás?!*

Sportemberi szemléltetés: ***egy ország mehet tönkre, ha az alkotmányos demokráciát football-ütközetnek nézik. Felcsút kihív(hat)ná a Barca-t?*** Világválogatottnak képeli magát az alumni NBII! Ezért átírja önzőn, játék közben a szabályokat, megpulykázza a stáblistát. Győzhet? Football-perspektívából, focista attitűddel tilos alkotmányozni. Nem klubcsapat alkotmányoz, hanem nemzeti válogatott. Nem győztes-vesztes végeredményű a „játék”: nem a gyengébbeket, az alul lévőket megtipró a küzdelem. Az Alaptörvény és sarkalatos leágazásainak a primitív paternalizmusa dermesztő. A többség (túl)hatalmát kell(ett volna) korlátozni, az önkény esélyét kizárva. Felelősség? ***Minőségbiztosítás*** anno: ***az elkészült ágyú csövére ráültették a készítőjét*** az első lövés alkalmával. Legyen övé a kockázat az esetleges silány munkáért, mivel akkoriban gyakori volt, hogy mindjárt az ***elején szétrobbant az új fegyver. Hány Ülő Bika akadna*** itthon?

Kétszer ötöt (rá)számolva

Társadalom-szervezés háromféle lehet: *demokratikus jogállamiság, felsőbbbségi diktatúra, káoszba hajló anarchia szerinti. Itthon egyszerre mindhárom* érvényesül. Irányított demokrácia, centrális erőter, krízis-intézkedések, „védelmi” populizmusok: a hatalom hiányos felkészültségét, szóinflációba menekülő munkakultúráját, döntés-előkészítési megalapozatlanságát, kapkodását, rossz lelkiismeretét, rossz lelki egészségét fémjelzik. Kínzó (lát)lelet, hogy/ha még így is önmaguk legjobb formáját, képességeik maximumát nyújtják. Alkalmasint igen.

Jogéletünk a század kihívásaival (globalizáció, uniós jogi illeszkedések, biztonság vs. emberi jogok, harmadik generációs és innovációs jogok előretörése stb.) értőn foglalkozni sem hajlandó. A jogalkotás csípőből önti a felszínes, demagóg, semmivel sem alátámasztott, hatósági ízű, szankció-központú regulákat. Kriminális közéletünket az állandó „bétékázás” a végletekig kriminalizálja. Az európai kormányzás **öt alapelve**: *nyitottság, részvétel, elszámoltathatóság, hatékonyság és a koherencia*. Nálunk az ötből egyszerre talán csak 2 van jelen. A hiányt ígéretések, üzengetések, hatalmi próbálkozások, link dumák és jogi csúrcsavarok pótolnák. Az Unió értékek, minőségek, charták és precedensek elitklubja.

Közhatalmi és jogpolitika balkézről mutatkozik, **5 lépésben** 1) Átszervezik, átnevezik X alkotmányos intézményt. 2) Stratégiai csúcspozíciót hoznak létre, zömmel egy személyre kialakítva. 3) 9-12 éves mandátummal betonozzák be a kiszemeltet. 4) Ájtatos képpel beleültetnek egy vagy több bizalmast (nicknevük: orbaniták), majd már együtt színlelik a poszt függetlenségét. 5) Ellehetetlenítik, elkedvetlenítik az utánuk jövőket. Stratégia helyett alkalmi, önérdekű, párttaktika szab meg évtizedekre szóló közügyeket. Ellenvetés: de hát minden az ígéret szerint átalakul, mozgásban van! Igen, kb. úgy, ahogyan a levágott fejű csirke még egy kicsit sasszézik. **Drámai a visszaesés elvi, morális, szakmai, minőségi tekintetben – a jobb jogi karok II. évfolyamához képest.**

Béke+kölcsön=békekölcsön?!

Angol duma: oltsd el a régi tüzet, hogy újat gyújthass. Nem megy: a tűzoltásnál előbbre való a folytonos (háborús) gyújtogatás. Aktuális abszurditás: legyen béke, meg legyen (IMF) kölcsön, csak ne legyen békekölcsön?! A *hatalom a büszke, vak ló bátorságával elmegy a falig. Falra már mi mászunk* tőle, miatta.

Két közjogi tétel: 1) Demokratikus jogállamban ilyen alkotmányozás nem történhetne meg. 2) Ami létrejött, nem itt-ott korrigálható, taktikai kompromisszummal kezelhető „mű”, hanem *működésképtelen közjogi Frankenstein*. Közös nevezőre nem hozható torzók önző, veszélyes, művi egyvelege. Mint 2010-től a nem ortodox magyar kormányzás.

A jog a társadalom-tudományok matematikája. Egy jó jogszabály tiszta, mint egy matek képlet: egy fölösleges betű, vessző sincs benne. Fényévnnyire távolod(t)unk ettől a brutalitás és dilettantizmus okán. Nem értük még a gödör aljára. Nincs aki igazolná pl.: a sarkalatos törvények száma mennyi, ebből mennyi lett készen, mi áll vita alatt, mi csúszik át a végtelenbe. 25, 28, 32, 10, 6: ezek kvázi rulett-számok. Kamu, hogy az alaptörvényt Szájer József írta az i-pad-jén. Nem inkább Deutsch Tamás a twitteren? *Felelősség alkotmánysértésért, uniós jogsértésért sem kint, sem bent nincsen*. Az átmeneti tv cinikus, kármentő §-a nyomán nem is lesz. Kell maguknak jogi megtámadás: mindenki megadóztatása lesz a válasz-reakció! Fogadott vagy fogadatlan prókátorok éber kómában fabrikálják a §-tengert. Kirekesztő büszkélkedés van a szégyenérzés helyén. Kerényi Imre az ATV-ben: ez az alkotmány az övék. Mészáros Antónia visszakérdezett: nem az országé? Kerényi: nem, ez azé a többségé, aki rájuk szavazott, és majd tessenek maguk is választást nyerni és csinálni saját alkotmányt. Ilyen „birtokviszonyt” Európa nem ismer (el).

Életbe lépett, ami halva született

A demokratikus jogállamiság katasztrófa-sújtott területévé váltunk. A „nem szokványos jogi kultúra” láttán eltorzult arccal fogják a fejüket külhoni barátaink, kollégáink. Fricska az alkotmányozóknak: *zuhantok a WC-be, közben a lehúzó után kapkodtok!* A jogállamiság - a törvények uralma - főbb válfajait így munkálta ki az AB 2 évtized alatt: jogbiztonság, kiszámíthatóság, normavilágosság, hatalommegosztás, az eljárási garanciák védelme, a formális jogállam és az igazságosság kapcsolatrendje, az alkotmányos büntetőjog mibenléte, a felek eljárási pozíciójának korrekt megállapítása, s benne pl. a fegyverek egyenlőségének elve, a közigazgatási határozatok bírósági kontrollja, a közigazgatás törvény alá rendelése, az alkotmányos szervek együttműködési kötelezettsége, a közhatalmi szervek demokratikus legitimációja, a közjogi érvénytelenség megállapíthatósága, a minősített többség megkövetelése, az alapjogi kétharmad vizsgálata, az ígérvények sorsa, a bizalomvédelem, a szerzett jogok védelme, a várományok sorsa, a visszamenőleges, negatív jog tilalma, az időmúlás jelentősége és az alkotmányos idő lehető kímélete. 21 tétel, egyiküknél sincs fejlődés 2010 II. féléve óta, rohamos romlásuk tény. Az ész pesszimista, az akarat optimista. Arányuk (miként a jogállamiság ténye és igénye terén is) kb. 1:10-hez.

Alap(törvényi) dilemma: Életbe lép(het)ett az, ami halva született? S.L.: „A zárószavazás előtti érdemi módosítás szégyene is megesett már velem – a bírák kényszernyugdíjazásának alkotmányba foglalásakor.” *Sólyom László hvg-beli megfigyelése alapos, sőt! Országgyűlés jegyzőkönyve: a zárószavazás napján lett benyújtva több mint egy tucatnyi, olykor tartalmilag is alkotmánysértő módosító indítvány. Van olyan képviselő, aki egymaga 15 opussal „dicsekedhet”. Egy is sok, ha nem koherencia-zavar kiküszöbölése a tárgya. Vö: a lenti ab-határozattal, annak lényegi, elvi azonosságával: 1279/B/2011. AB határozat az egyházügyi törvény közjogi érvénytelensége tárgyában. Lesz olyan AB vagy OGY, amely kimondja ezt. Tőle dőlni fog időlegesen az alaptörvényi tákolmány.*

Kétharmad

Egy demokratikus alaptörvény filozófiájában, alanyi körében, keletkezésében, közreműködőinek szerepében, fő tartalmában, funkciói tiszteletében, garanciáiban és kihatásaiban lényegileg más, mint ami Magyarországon készült. Az alkotmányosság: a jogállamiság, a törvényesség, a parlamentarizmus, a hatalom-megosztás, az alapjogi primátus elsősorban értékelvűség, nem pedig az, hogy formailag megfelel-e az elfogadás minimális számszerűségeinek. Derűs próba: **mi a 2/3 ? Lejátsszuk!** 1) A 4. ital után két fiú és egy gyönyörű lány programot tervez. Srácok: Csináljunk egy örült, vad szexi éjszakát! 1. fiú: benne vagyok! 2. fiú: oké, mi az hogy! Kislány: nem akarom! Legények: -kisanyám, a 2/3-ad az kétharmad! Némi erőszak egy ország ellen?! Btk-tétele a partiképes ifjaknak: 5-től 10 évig terjedő szabadságvesztés. Ennyi (mandátum)idő szinte senkinél sincs. 2) Közúti balesetet szenved egy képviselő. Dísztáviratot szavaz meg a Ház, jobbulást kíván: 268 igen, 100 nem és 18 tartózkodás. A 2/3 formai előfeltétel, nem érdemi adu.

Az Alaptörvény fő baja: **ami benne jó, az nem új (habár zömmel áthangszerelt, elkent), ami új, az többnyire nem jó, mert pártos-ideologikus ötletelés. Kérdés nem kodifikálható, csak válasz.**

Az alaptörvény (AT) vesztésre áll bármely fontos és mérvadó adekvát európai anyaghoz, és a korábbi, rendszerváltó alkotmányhoz képest. Szemezgetett, erőszakolt külhoni §-mércskélése zsákutca, mivel *az alkotmányjog kb. fele szokás, illem, kompromisszum, belátás, demokrácia-érték elvben, gyakorlatban.* Ezeket is muszáj lesz élő, következetes, napi érdektől független normává tenni. Újból vizsgál a Velencei Bizottság: nem csupán az írott norma-szöveget elemzi, hanem annak hátterét, okát, közegét, összefüggését és kihatását is.

Alkotmánytól „felcsútmányig”

Rosszhiszemű lépés, (mű)hiba AT-ben aláaknázni a későbbi parlamentek és kormányok helyzetét, mozgásterét, cselekvési autonómiáját. Taposóaknától, tankcsapdáig terjed az antidemokratikus, inkorrekt, 10-20 érve szánt, önérdékű bemerevítés. Mindez, a bornírt demokrácia-deficiten túl az ország és nem csak a kormány válságát válthatja ki. Egyelőre minden gyári hiba ellenére nincs készség az AT legkisebb módosítására sem. Talán, esetleg lehet szó alsóbb szintű korrekcióról!? Állati duma: Ha vízilóra cserélik /vagy csak átfestik/ az elefántot a porcelánboltban, az még nem megoldás.

Hozzáférhető az Unió minden tagállamának alkotmánya. Az Unióban egy alaptörvény (igen nagy részben közös!) vívmány és értéktartalma, de ideológiailag és pártalapon semleges, stratégiai léptékű, távlatos normaköteg: általánosan elismert elvek, szabályok és modern kihívások válaszának együttese. Napi taktikai szempont, időszakos pártérdek nem determinálhatja. **Példa az uniós Alapjogi Charta:** a gyönyörű preambulumától a modern jogvédő eszközeivel bezárólag. Ebből és általában is az eszázadi, modern jogokból és megoldásokból hasznosítani talán azok felét sikerült itthon. Önző-ártó hatalom-koncentráció másutt ismeretlen, meg sem mernék kísérelni, még ha 200 éve volna is ilyen hatáskör. Etikátlan összekaparni mindenünnen az antidemokratikus resztliket (alkotván így közjogi Frankensteint). Nem tisztességes azzal érvelni, hogy régi demokráciákban is van ez meg az. Olyan, hogy de facto minden hatalmi monopóliumot felelőtlenül egy kézbe adnák, kizárt. Mitől félnek ennyire az AT megalkotói? Dermesztő válaszvariációk volnának. Last minute szemlélet tarolt: sietni, amíg a 2/3-ad megvan?! **Lebutított, kisszerű, hamis, versenyképtelen bonapartizmus tarol. Egocentrikus egérút vezet az alkotmánytól az Orbán-pátensig, egy „felcsútmányig”?!**

Most megyünk vissza 70 évet?

Nélkülözte a házszabályszerű előterjesztést: riasztó konkrétumok volnának, de azokkal joghallgatók előtt illő előhozakodni. Nem készült előtte, hozzá diagnózis, de ömlött bele és vele a spekulatív terápia. Szakágazati metszetei ötletszerűek: ki-ki belenyomathatta a saját nünükéjét, stiláris vagy világnézeti meggyőződését. *1938-at kísérelték meg vegyíteni 2011-gyel*, eredménye a 70-es évek közepének tekli-meklije. *Importhumor: 2012=világvége. Sebaj! Utazzék Magyarországra. Épp' most 70 évet mennek vissza az időben.*

Nemzeti hitvallása nonszensz módon kötelező, hazabeszélős történelem-hamisítás. Ideologikus, olykor vallási primátust képező tanok, képzetek foglalatja sem lehetne egy alaptörvény. Alapvető jogot és kötelezettséget illető felfogása középkori, tankönyvi tételeket leromboló, avított és diktatórikus. Ki van kiért: polgár a hatalomért vagy fordítva? Eltűnedeznek **az alanyi jogok**, sőt az **objektív állami intézmény-védelmi kötelezettségek**, előtörnek az **üres, ígéretértékű államcélok**. Így: védi, törekszik, stb. Ami az állam oldalán ócsítás, az a polgárnál drágítás.

***Hibás modell:** a 28. cikk: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*

***Megjegyzés: önkényes, primitíven önfelmentő jogpolitika** ez, mely meggátolhatja, hogy az állammal szemben pert lehessen nyerni. **Szorongás, versenyképtelenség** van benne. Egy adójogi közigazgatási perben a fővárosi törvényszék előtt az alperes adóhatóság eme 28. cikk-vel érvelt, mire a bíróság e gumifogalmak kötelező értelmezésével megerősítette az adóhatóság igazát. Nem elég a törvény, jöttek hozzá döntő mellékszálak, egyéb szempontok?! Nem lesz így se igazság-, se jogszolgáltatás.*

Erős Pista megy vissza a tubusba?

A helyreállítás esélyeiről, feltételeiről, alternatívákról? *A-premissza:* időben visszafelé is újjá varázsolni a jogállamot /annak biztonságát és múlta is szóló kiszámíthatóságát/ olyan, mint az omlettből a friss tojást rekonstruálni. Lehetetlen. Cezúra viszont lehet és kell is. Itt jön a **B-premissza:** enyhébb a kín: kb. mint Erős Pistát a tubusba visszagyömöszölni. Nem kizárt, de feltételes, időigényes és rém nehéz. **C-opció:** a Dzsinn a palackba visszaterelhető, de nem bárki képes és kész rá, bárkinek el sem hinnénk. Néhány jogi **peremfeltétel:** az *Alaptörvény közjogi érvénytelenségének kimondása kell, és az alkotmány hatalom-monopolizációs tilalmának beélesítése.* Vissza kell térni tartalmában a 89-es alkotmányhoz, de el kell végezni annak eszázadi modernizációt is. Az alkotmányos intézmények függetlenségét vissza kell állítani. Az ügyészséget a kormány alá kell rendelni! Új, az állam felelősségét intézményesítő jogalkotási rend épüljön ki. A független posztok megszállásának korrekciója elengedhetetlen. Az emberi jogok visszaszolgáltatása a népnek, a hatalom korlátjaiként való tételezése, az eszázadi, uniós alapjogi charta és jogi felelősségi modell átvétele döntő érték és jel lehet. A következő általános választás ügye forrong: krédó a de jure+de facto leválthatóság. ***Szanálni kell az országot a makroügyekben.*** Alternatívák kimunkálása, felmutatása szükséges minden kulcsponton, és nyomban nyilvánossá tétele: ha jön a váltás, ezzel kezd az új garnitúra. ***Megnyugvást kell hozni a társadalomra, és békés építkezést hirdetni 3-5 év kiszámíthatóságával.*** Humort kéne vinni a hétköznapiakba! Pl. így: ami most van, ricinus ebéd közben. Ingyen-ebéd nem lesz, de a polgár a táplálkozási lánc boldogabbik végére kerülhet. Könnyű sem lesz, de elviselhető(bb) talán igen.

Demokrácia vagy kamukrácia

Humanizálni kell a közpolitikát. Elmaradása, elhúzódása esetén a közbizalom nem áll helyre. Egyelőre az államgépezet csak önmagára figyel, mindenkitől félti az ún. szuverenitását. **Ám ez a szuverenitás nem az övé, hanem a népé, mindannyiunké. A mindenkori hatalom a felhatalmazást felelős cselekvésre, 4 évre kapta tőlünk.** A jogállamiság igénytelenségeit, vargabetűit a közvélemény bár elmarasztalja, ám a baklövések felelőse nem vagy csak egyirányúsítva kerül elő. A publikum 55-60 %-os választói közönnyel büntet, elfordul a közügyektől. Demokratikus jogállam nincs a jogban bízó demokraták nélkül. Itt többségben van a fiatalság: másutt észrevétlenek. Az alkotmánnyal való visszaélés – míg az osztható pénz kitart - rövid távon közönnyt, elfojtást hozhat. Középtávon viszont az ország sorsát teszi kockára vagy hidegre: létesít **kilökődő testidegen közeget a 500 milliós EU-ban.**

Bismarck, a Vaskancellár: minden magyar egy jogász és egy huszár keveréke. Nem dicséretnek szánta. Ideje leszállni a magas lóról. Mert ha nem? Magyar léböjt-kúra következhet: elfogy a lé, jön a böjt. Végül akár 1 napos törvénnyel bevezethetik a Ramadant is.

A kontraszelekciót **állatmese** mutatja! A csiga és a kecske mennek a parlamentbe, asszisztensnek jelentkeznének egy politikushoz. Kifelé újra találkoznak, a csiga örömmel meséli, hogy felvették. Hogy-hogy felvették? Figyelj kecske: ide **csúszó-mászó kell, mekegni ők is tudnak!** Ezért kapok hideglelést, ha miniszter kecsketartást emleget. Az Alaptörvény ez év január 1-i startja: hatályballépés. A parlament legyőzte az időt. 2010-11-ben szembeköpte 20 évvel ezelőtti önmagát. Válaszúthoz értünk: demokrácia vagy kamukrácia?!

Európai államférfi, bölcsesség

Ki más következhetnék, mint **Churchill**. Aktív politikusként háromszor váltott pártot, s egyben politikai filozófiát. Ő erre pusztán azt mondta: átment a pallón. Azt is mondta: nem az a fő, hogy változott a nézetem, fontos, hogy mindig igazam legyen. /Sőt: tett egy bántó-hamis megjegyzést Gandhiról, hogy az csak egy félmeztelen, indiai fakír./ Önmagáról viszont: a történelem kegyes lesz hozzám, hiszen nagyrészt én írtam. ***Nála sem mindig esett egybe a szó és a tett. Mégis a legnagyobb angolnak tekintették***, lovaggá ütötték, az USA tiszteletbeli polgárává emelték, Nobel-díjat kapott. Három mozzanat indokol:

a)65 évesen, a saját szavai szerint nyugdíjjogosultként 1940 májusában harcba szólította Angliát, imígyen: „A múltban nem értettünk egyet és civakodtunk: most egy kötés fog össze bennünket – háborúzni, míg ki nem vívjuk a győzelmet, soha nem hódolni be a szolgaságnak és a gyalázatnak, bármibe kerül, bármilyen fájdalmas lesz.” A vér, veríték és könnyek katartikusan őszinte ígérete felemelte az angolok fejét. Arra nézve pedig, hogy pálfordulása ellenére miért volt a XX. század meghatározó személyisége két tartalmi idézet következik:

b)Huszonkét évesen, 1897. júliusában fiatal katonatisztként elmondta élete első nyilvános beszédét, mélyen átérezve a társadalmi lelkiismeret követelményeit. Részlet: *A radikálisok, akik sosem elégedettek a liberálisokkal, de mindig liberálisan bánnak a más pénzével, azt kérdezik, miért nem vonatkozik... mindenkire. Ez rávall a radikálisokra – a hebehurgya, mohó, kelekótya radikális politikára. Azt az embert juttatja eszembe, aki, hallván, hogy a szellőztetés jó dolog, háza összes ablakát kiveri, aztán elviszi a reuma. A konzervatív politika nem ilyen. A konzervatív politika alapvetően kísérletező politika – a „nézz oda, mielőtt ugranál” politikája: és ugrani sem feltétlenül muszáj, ha kézre esik egy létra. A mi haladásunk éppen azért biztos és állandó, mert lassú.*”

Acquis Communautaire v.s egyház, kegyház, fegyház

Empátia, okos érvelés, biztos cél és irány, műveltség, előre látás és intellektuális, humor – 115 évvel ezelőtt. A hitelesség, a bizalom nem néhány ügyes mondaton alapult, hanem a teljesítmény egészén.

c) 1946. szeptember 19, Zürich. A majd' 80 éves Churchill szinte keresztes „háborút” indított egy Egyesült Európa feltámasztásáért: „És most olyasmit mondok, ami meg fogja döbbsenteni önöket. Az európai család újratermelésének első lépése Franciaország és Németország partneri viszonya kell hogy legyen. Csakis így nyerheti vissza Franciaország Európa erkölcsi vezetőjének szerepét. Európa nem támadhat fel egy lelkileg nagy Franciaország és egy lelkileg nagy Németország nélkül. Ha jól és tisztességesen építjük fel, **az Európai Egyesült Államok struktúrája** olyan lesz, hogy egyetlen állam anyagi ereje kevésbé fog számítani.” **Mondja mindezt egy angol: francia és német kapcsolatra** utalva! Ez volna EURÓPA! Európai Egyesült Államok?! Ha ez időben nem jön létre, Európa Ázsia származékos félszigetévé válhat már. Churchill szerint a politikus a következő választásra, az államférfi a következő nemzedékre gondol. **Értékrend** 6 szótaggal, **sarkítva. EU=Acquis Communautaire: közös értékek, vívmányok. Hungary=egyház, kegyház, fegyház.** Honi politikust kérlek, *honnan mégis a pozitív gondolkodása?* - Az **Unicum +jeléből.** Köszönöm értő figyelmüket!